

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE HISTORIA DA MÚSICA III

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA 2020-2021

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLOS DECRETOS 163/2015 E 171/2016)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
HISTORIA DA MÚSICA III (1º curso cuadrimestre)											
ESPECIALIDADE:	TODAS							ITINERARIOS:	TODOS		
CARÁCTER:	Formación Básica / OBRIGATORIA							TIPO DE CLASE:	COLECTIVA		
DEPARTAMENTO:	MUSICOLOXÍA							XEFE DE DPTO.:	Sergio Añón Lijó		
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso			COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Pablo Ruibal			
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	2	
ECTS/CUAD.			3						Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA		
	Pablo Ruibal							pabloruibal@gmail.com	Xoves, 21,00h COVID 19 On line (previa cita)		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical e ao seu contexto cultural e social.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuadrimestre anterior. Coñecementos básicos musicais de xeografía, historia e historia da arte.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A trama que conforman os contidos das disciplinas de formación básica constitúen esa base imprescindible que permite acadar unha comprensión completa do feito musical tanto no ámbito interpretativo, como no compositivo e no pedagóxico. No caso concreto da Historia da Música, existe unha complementariedade obvia coas disciplinas de Historia dos Instrumentos, Organoloxía e Música e Culturas.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T4, T8, T11, T16, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EC10, ED10, EI4, EP3
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 171/2016	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Valorar a música como expresión xenuina e característica do ser humano tanto a nivel individual como no seu comportamento social.	T11, T16, T17 X10,X11,X12, X14, X15 X16, X17,X26, EP3
Promover unha reflexión crítica sobre o coñecemento histórico, as súas potencialidades e os seus límites.	T8,T11, T16, T17 X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17,X18,X26 EC10, ED10, EP3
Recoñecer e contextualizar histórica e estéticamente cada estilo musical en función das súas características, fundamentalmente a través da audición e análise.	T2, T4,T8,T17 X4,X10,X11,X12,X14,X15, X16X17,X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Contextualizar a creación musical na sociedade na que aparece, e relacionala co resto de actividades artísticas contemporáneas.	T2,T4,T8,T17, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17,X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Comprender a importancia dos movementos artísticos e sociais na cultura occidental.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Coñecer as principais características das sociedades europeas dos período contemporánea e a súa influencia na creación musical deste período.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Adquirir coñecementos xerais sobre os procesos de transmisión da música en xeral para apicalos á música en Occidente en sentido particular	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Comprender e valorar o interese artístico e social da música dos séculos XIX e XX e tratar de aproximarse ós canles de investigación actuais sobre os conceptos musicais desta época.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Coñecer e entender as técnicas compositivas empregadas na música dos períodos estudados como base da apreciación estética da mesma.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Ler, analizar e interpretar textos e fontes (non exclusivamente de carácter musical), como base da contextualización histórica da música da época.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3

4. CONTIDOS		
TEMAS	Descritor Subtemas	Sesi3ns
1. A m3sica na primeira metade do s3culo XIX (I)	1. Aspectos xerais da m3sica rom3ntica. A m3sica e os m3sicos na sociedade de principios do XIX. A producci3n de m3sica. Novos instrumentos. 2. A canci3n. Caracter3sticas xerais. Schubert e o lied. Outros. 3 A m3sica para piano. O piano, caracter3sticas organol3xicas, papel social do instrumento , funci3n e producci3n musical. X3neros pian3sticos : Estudios, preludios, pezas de car3cter, sonatas, concertos, etc.. Os contempor3neos de Beethoven: Clementi, Field, A xeraci3n rom3ntica: Schubert, Mendelssohn, Schumann, Chopin, Liszt.	2
2. A m3sica na primeira metade do s3culo XIX (II)	1 A m3sica de orquestra. Composici3n e cambios na orquestra. Formas sinf3nicas. O director de orquestra. Producci3n sinf3nica. Os compositores sinf3nicos. Diferentes tipos de orquestra. An3lisis da sinfon3a Fant3stica. 2. La m3sica de c3mara. Agrupaci3ns com3ns. Rasgos xerais da m3sica de c3mara. Obras e autores principais. 3. Teatro musical.Funci3ns da 3pera A 3pera na primeira metade do s3culo. Italia: Rossini, Bellini e Donizetti Francia: <i>Grand opera</i> e <i>opera comique</i> . Alemania e a 3pera rom3ntica.	2
3. A m3sica na segunda metade do s3culo XIX	1 Romanticismo tard3o en Alemania. 1.1 Brahms 1.2 Liszt 1.3 R. Strauss. 1.4 Bruckner 1.5 Hugo Wolf 2. Francia. 2.1 Faur3. 2 Franck. 3 Outros 3.Rusia .3. 1 O grupo dos Cinco 3.2 Tchaikovski 4.Teatro musical na Segunda metade do s3culo. 4.1 Verdi e Puccini/ 4.2 Wagner / 4.3 3pera nacional. 4.4 Outros x3neros teatrais: opereta, ballet, cabaret, G3nero chico 5.Identidades musicais e nacionalismo. 5.1 Espa3a.5.2 Bohemia. 5.3Escandinavia 5.4 O "nacemento" da m3sica popular: M3sica urbana e folklore	3
Tema 4. A m3sica na primeira metade do s3culo XX (I)	1 O cambio de s3culo: 1.1contexto hist3rico 1.2 Innovaci3ns tecnol3xicas 1.3 A modernidade 2. M3sica a principios do s3culo XX 2.1 A tradici3n cl3sica 2.2 A vangarda 2.3 M3sica post-tonal 2.4 Novas tendencias musicais: m3sica popular, jazz, cine, etc. 3 Alema3a. 3.1 Mahler 3.2 R Strauss (II) A segunda Escola de Viena. 1.1 Expresionismo 1.2 M3sica atonal.1.3 Dodecafonismo 4.Francia. 4.1 Debussy 4.2 Ravel 4.3 Satie. 5 A Idade de prata da m3sica en Espa3a: Manuel de Falla	2
Tema 5. A m3sica na primeira metade do s3culo XX (II)	1. Contexto. O per3odo de entreguerras. A radio e a grabaci3n. 2 Grandes figuras da composici3n moderna 2.1 Igor Stravinski 2.2 Bela Bartok 3. Europa. M3sica e pol3tica. 3.1 Francia. 3.2 Alemania 3.3 A Uni3n Sovi3tica 4 Am3rica. 4.1. EEUU. 4.2 Latinoam3rica 5. Estilos populares norteamericanos : Blues e jazz	2

Tema 6 A música despois da SGM (1945-1970)	1 Contexto. 1.1A guerra Fría/ 1.2 A pluralidade de estilos e tendencias.1.3 a irrupción da música popular de masas e o divorcio da música culta contemporánea co público 2 As vanguardias. 2.1 Serialismo. /2.2 Música aleatoria / 2.3 Experimentalismo: Cage/ 2.4 A música electrónica / 2.5 Música concreta 2.6 Música textural, micropolifonía e outros recursos 3. A música popular. 3.1 Cambios no panorama musical: os mass media e o público. Gravación, radio, TV etc. 3.2 Estilos populares de masas : Rock e pop. O jazz moderno	2 +(0,5) *
Tema 7 A música nos últimos cincuenta anos.	1. O mundo desde 1970. 1.1A cultura global /1.2 O postmodernismo: cambios de concepto na cultura/ 1.3 O eclecticismo na arte e a influencia do popular. 2. Novas tendencias 2.1Recursos sonoros: cita, collage, etc../ 2.2 A música electroacústica/2.3 A nova accesibilidade 2.4 Novas correntes: minimalismo, neotonalismo, espiritualismo, poliestilismo, etnicismo/2.5 as fronteiras da tradición clásica e do jazz: novas músicas. 3. Tendencias na música popular. 3.1 Música popular e sociedade 3.2 Os nichos da música popular 3.3 a interacción con outras culturas. 4 As novas tecnoloxías digitais * 4.1A influencia no consumo musical 4.2 Produción de música, grabación e formatos/ 4.3 Internet/ 4.4 Novos instrumentos. Epílogo: o século XXI, camiños de futuro na música	2 +(0,5)*
Total Sesións		15- (16)*

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS *	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	20	0	20
Estudio individual	0	38	38
Lectura guiada e comentario de fontes	3	2	5
Comentario de audicións	3	10	13
Actividades complementarias	3	8	11
Actividades de avaliación: Probas (2) Revisión de probas (1)	3	0	3
TOTAL HORAS	32	58	90

En caso de imposibilidade de realizar docencia de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, as sesións articularanse mediante sesións online a través da plataforma de videoconferencia AULA CESGA, Zoom ou Skype nos horarios correspondentes. No caso de alumnos aos que lles resulte imposible acudir ás clases presenciais polo mesmo motivo, se habilitarán medios para recibir a docencia en remoto sempre que se conte con medios técnicos por parte do centro.

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA) *			PONDERACIÓN
Probas obxectivas: Probas escritas, baseadas nos contidos conceptuais . (ponderación : 70 %)	-Aplicación práctica dos conceptos estudiados na aula - Capacidade de relacionar conceptos e ideas -Desenvolvemento de cuestións longas e curtas -Realización de comentarios de audicións e/ou partituras relacionando aspectos estilísticos e históricos . -Corrección gramatical e ortográfica	X10,X11,X12,X14, X15,X16X17X18, X24,X25,X26	80%
<i>Seguimento diario</i> Avaliación mediante observación directa. -Observación da actitude de alumno na clase - Realización de traballos de búsqueda e asimilación de información para expoñer na aula. -Realización de exercicios escritos sobre diversos contidos. Exposición de epígrafes dos temas (ponderación : 20 %)	-Aplicación práctica dos conceptos estudiados na aula - Capacidade de relacionar conceptos e ideas Participación activa nas clases -Realización dos exercicios prácticos propostos. -Identificación por medio da audición de obras de diferentes épocas describindo as súas características máis importantes. -Capacidade de síntese dos aspectos tratados na aula mediante comentario de textos ou preguntas directas - Emprego adecuado das ferramentas informáticas adecuadas as actividades propostas - Referencia adecuada as fontes utilizadas	T2,T3,T4,T8,T15, T17,X10,X11,X12, X14,X15,X16,X17 X18,X24,X25,X26	20%
-Para poder optar á ponderación, a nota final das probas escritas non deberá ser inferior a 4,5 . -A simple asistencia non conleva a avaliación positiva. Se o traballo do alumno durante o cuadrimestre non resultase nunha nota positiva, a influencia final na nota de exame pode ser nula ou negativa -Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas perderán o dereito á avaliación continua (ver avaliación alternativa). -Incorrer en plaxio (non facer a adecuada referencia ás fontes empregadas) nalgunha actividade ou o emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida nunha proba implica a inmediata calificación de cero na actividade . -Poderanse conceder matrículas de honra ao 5% do alumnado coas mellores cualificacións, sempre que acaden como mínimo un 9.			

COVID-19

* En caso de imposibilidade de realizar probas de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, a avaliación ordinaria rexeráse polas seguintes probas:

-Entrega de varias actividades de tipo ensaio ou cuestionario con formato, criterios de edición e contidos propostos polo profesor a partir dos contidos da programación. O número de traballos dependerá de en que momento do cuadrimestre se produza a supresión da presencialidade, calculando unha proporción aproximada dun traballo por cada trinta días de curso restante. Esta actividade se complementará con sesións de control individual a través de videoconferencia. Dito control consistirá en preguntas breves sobre o temario ou audicións comentadas. Estas sesións se realizarán ao final do cuadrimestre se a supresión da actividade lectiva se produce no mes de decembro en adiante, en caso de que a parada de actividade sexa nos meses de outubro ou novembro podería haber dúas sesións de control. Dita proba farase por medio dunha plataforma de videoconferencia como aula CESGA (ou a convir con cada alumno de non ter compatibilidade con esa plataforma dixital). En calquera caso so se producirán para controlar o que non fora avaliado con anterioridade.

O cálculo da nota final da parte telemática sairá da media aritmética da puntuación obtida nos ensaios e cuestionarios (50%) e as sesións de control (50%). Hai que ter en conta que este tipo de avaliación complementará sempre as notas obtidas na avaliación presencial

O documento explicativo coas directrices a desenvolver para cada un destes traballos o prazo de entrega e o medio de avaliación será elaborado e enviado aos alumnos no momento en que se dean as circunstancias que motiven a suspensión da docencia presencial.

6.1.2. AVALIACIÓN ALTERNATIVA **

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Probas obxectivas: Probas escritas, baseadas nos contidos conceptuais . (100%)	- Aplicación práctica dos conceptos relacionados coa programación - Capacidade de relacionar conceptos e ideas -Desenvolvemento de cuestións longas e curtas -Realización de comentarios de audicións e/ou partituras relacionando aspectos estilísticos e históricos . -Identificación por medio da audición de obras de diferentes épocas describindo as súas características máis importantes. -Capacidade de síntese dos aspectos tratados na aula mediante comentario de textos ou preguntas directas -Corrección gramatical e ortográfica	X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X24, X25, X26	100%

OBSERVACIÓNS

-Os alumnos que superen as catro faltas de asistencia á clase) terán que presentarse a un exame final cun formato diferente ao anterior no que non cabe eliminación da materia. Neste caso por tanto a materia a avaliar será toda a que aparece na programación incluídas lecturas feitas ou recomendadas e os listados de audicións.

-Estes alumnos realizarán un exame final nas datas propostas polo centro . A nota final será a do exame; posto que non se dispón de outras calificacións é imprescindible ter unha nota mínima de 5

** COVID-19

En caso de imposibilidade de realizar a proba alternativa de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, realizarase un exame oral INDIVIDUAL aos alumnos de avaliación alternativa. Dita proba farase por medio dunha plataforma de videoconferencia como aula CESGA (ou a convir con cada alumno de non ter compatibilidade con esa plataforma dixital), e terá unha duración de entre 45 minutos e unha hora. Asemade se reserva a posibilidade de encargar os ensaios, traballos, etc. que o docente estime oportuno para complementar a nota que poderá ser ponderada ata en un 10% respecto da nota do exame que é neste caso o groso da nota final.

6.1.3 ADIANTO DE CONVOCATORIA

Os alumnos aos que lles reste so esta materia para rematar o plan de estudos poderán solicitar á xefatura de estudos un adianto da convocatoria ordinaria a finais de novembro, o que implica a súa avaliación segundo o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto. A data do exame será fixado e comunicado ao alumno unha vez aprobada a súa solicitude.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA***

Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria contan cunha convocatoria extraordinaria que o centro fixará dentro da segunda semana do calendario de exames (terceira semana de xuño). A súa avaliación seguirá o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto.

Proba extraordinaria	-Aplicación práctica dos conceptos relacionados coa programación - Capacidade de relacionar conceptos e ideas -Realización de comentarios de audicións e/ou partituras relacionando aspectos estilísticos e históricos -Identificación por medio da audición de obras de diferentes épocas describindo as súas características máis importantes. -Capacidade de síntese dos aspectos tratados na aula mediante comentario de textos ou preguntas directas -Corrección gramatical e ortográfica	X10,X11,X12,X14, X15,X16X17X18,X 24,X25,X26

***COVID-19

En caso de imposibilidade de realizar probas de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, a avaliación extraordinaria rexerese polas seguintes probas:

En caso de imposibilidade de realizar a proba extraordinaria de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, realizarase un exame oral INDIVIDUAL aos alumnos (sexan de av continua ou alternativa). Dita proba farase por medio dunha plataforma de videoconferencia como aula CESGA (ou a convir con

cada alumno de non ter compatibilidade con esa plataforma dixital), e terá unha duración de entre 45 minutos e unha hora. Asemade se reserva a posibilidade de encargar os ensaios, traballos, etc. que o docente estime oportuno para complementar a nota que poderá ser ponderada ata en un 10% respecto da nota do exame que é neste caso o groso da nota final.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Non hai alumnos con estas características neste curso	

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Libro de referencia na aula

Burkholder, John P., Donald J. Grout e Claude V. Palisca : *Historia de la Música Occidental*. Madrid: Alianza Ed, 2015.

Referencias básicas.

Michels, Ulrich : *Atlas de la Música*. Madrid: Alianza Editorial, 1982. (vol. 1 y 2)

Morgan, Robert P.: *La música del siglo XX*. Madrid: Akal, 1994

Morgan, Robert P. , ed.: *Antología de música del siglo XX* . Madrid: Akal , 2000

Plantinga, Leon: *La música romántica*. Madrid: Akal Música, 1992

Plantinga, Leon: *Antología de música del Romanticismo*. Madrid: Akal Música, 2005

SELECCIÓN DE PÁXINAS WEB

Pola súa enorme difusión sinalarase un unha selección de páxinas web recomendables, especialmente para o alumnado. O número de páxinas especializadas é tan grande que se sinalará só unhas cantas fundamentais.As páxinas web –aínda que non substitúen ó libro- teñen as claras ventaxas pola súa inmediatez .

www.youtube.com. Portal de vídeos

<http://www.grovemusic.com> . Enciclopedia on line (necesita suscripción)

http://imslp.org/wiki/Main_Page Partituras de acceso libre

<http://www.istor.org/music> (necesita suscripción)

http://www.music.princeton.edu:80/chant_html/. Plataforma con enlaces a outras páxinas web sobre musicoloxía .

<http://plato.acadiau.ca/courses/musi/callon/2273/scores.htm>. Partituras de acceso libre

<http://icking-music-archive.org/ByComposer.php>. Partituras música instrumental de acceso libre

<http://www.sibetrans.com/> páxina da Sociedade Ibérica de Etnomusicología, acceso libre

http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html Manual de estilo para referencias e fontes

Estas páxinas son de carácter xeral . Concretarase outro tipo de páxinas máis específicos en cada apartado e según o tema a tratar

FERRAMENTAS TECNOLÓXICAS DE CONTIDOS

AULA CESGA <https://aula.cesga.es> Na plataforma Aula Cesga facilítanse diferentes materiais, exercicios e modelos para as actividades, así coma diversos enlaces que os alumnos precisan coñecer e empregar.

AULA DE HISTORIA DE LA MÚSICA <http://auladehistoriadela musica.blogspot.com/> Blog do profesor onde se proporcionarán recursos para os alumnos tanto de partituras, audicións, vídeos didácticos, etc ... en todo caso este espazo considerárase como un complemento á clase

SPOTIFY <https://www.spotify.com/es> Aplicación multiplataforma para escoitar música via streaming de carácter gratuito (hai tamén outras posibilidades)

RECURSOS MATERIAIS NA AULA

-Ordenador con conexión a internet, canón de vídeo e encerado electrónico para a proxección dos contidos audiovisuais. - Reprodutor de audio e vídeo multi-formato.

-Fondos bibliográficos básicos para a consulta na aula: dicionarios e manuais de referencia.

9. OBSERVACIÓNS

Aconséllase ao alumno :

-A asistencia as clases.

-A preparación semanal dos contidos e o estudo breve pero constante .Deixalo para o final ademáis de peores resultados pode afectar ao seu propio horario académico como se ven demostrando neste anos recentes, o que é motivo de queixa dos respectivos docentes da especialidade. A única forma de evitalo é o estudo regular.

-A realización de esquemas e resúmenes coas súas propias conclusións.

- A asistencia as titorías sinaladas de acordo co docente para resolver dúbidas, planificar o estudo ou para calqueira outra cuestión relacionada coa materia.

-A pronta obtención de recursos en papel ou en audiovisual que o docente proporcionará para dispoñer do material necesario no estudo persoal .

-A realización dos exercicios propostos polo docente.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA